Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 01.09.1965, sp. zn. 10 Tz 45/65, ECLI:CZ:NS:1965:10.TZ.45.1965.1

Číslo: 58/1965

Právní věta: Důvodem pro vrácení věci prokurátoru k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. je též skutečnost, že v přípravném řízení nabyl náležitě objasněn následek trestného činu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 01.09.1965

Spisová značka: 10 Tz 45/65

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Vrácení věci prokurátovi k došetření

Předpisy: 141/1961 Sb. § 186 odst. 1 písm. f

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58/1965 sb. rozh.

Důvodem pro vrácení věci prokurátoru k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. je též skutečnost, že v přípravném řízení nabyl náležitě objasněn následek trestného činu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. září 1965 – 10 Tz 45/65.)

Okresní prokurátor v Humenném podal po předcházejícím dvojím došetření věci dne 29. října 1964 na obviněného A. obžalobu pro trestný čin podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., podle níž obviněný dne 3. srpna 1963 v noční době odcizil z pozemku JZD Medzilaborce nejméně 8 tzv. mandelů pokoseného ječmene ve snopech a odvezl je domů, čímž způsobil tomuto JZD škodu 1126,- Kčs.

Okresní soud v Humenném usnesením ze dne 15. prosince 1964 sp. zn. 7 T 52/64 trestní stíhání obviněného A. podle § 188 odst. 1 písm. d) tr. ř. s přihlédnutím k ustanovení § 177 odst. 1 písm. c) tr. ř. zastavil. Proti tomuto usnesení podal okresní prokurátor stížnost. Krajský soud v Košicích usnesením ze dne 23. března 1965 sp. zn. To 34/65 napadené usnesení okresního soudu zrušil a věc vrátil okresnímu prokurátorovi k došetření.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal generální prokurátor stížnost pro porušení zákona, v níž vytýkal, že krajský soud porušil zákon v ustanoveních § 2 odst. 6, § 149 odst. 2 tr. ř., a to v podstatě z těchto důvodů: mezi výpovědí svědka K., který uvádí, že z pole JZD se ztratilo 8 tzv.

mandelů ječmene a výpovědí svědka L., podle něhož obviněný mohl mít na voze naloženo nejméně 5 tzv. mandelů, není rozpor, který by musel být objasňován ve vyšetřování. Provedení rekonstrukce za účelem zjištění, zda na vůz obviněného se vůbec dá naložit 8 mandelů ječmene, znemožňují objektivní příčiny, jako je nemožnost zjištění, zda letošní ječmen je stejně vysoký jako ječmen v době spáchání činu, zda snopy jsou stejně velké a zda obviněný má na voze stejně vysoké žebřiny, jako měl v době spáchání činu. Rovněž není možné došetření okolností, na jejichž základě by bylo možno prokázat, zda z odcizeného množství obilí bylo větší množství slámy než sena, protože to závisí na kvalitě obilí, vlhkosti zrna, množství trávy ve sláme apod.

Z uvedených důvodů generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona navrhl, aby po vyslovení shora uvedeného porušení zákona Nejvyšší soud zrušil usnesení krajského soudu v napadené části a okresnímu soudu v Humenném přikázal, aby ve věci dále jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud stížnost pro porušení zákona zamítl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona napadené usnesení a předchozí řízení a zjistil, že k porušení zákona nedošlo.

V napadeném usnesení, jímž krajský soud vrátil věc prokurátorovi k došetření, se především vyžaduje, aby ve vyšetřování bylo třebas rekonstrukcí prověřeno, zda se na vůz, kterého obviněný v kritické době užíval, vejde 8 tzv. mandelů ječmene, popř. zda na něj lze naložit jen menší množství ječmene a jaké, aby tak bylo možno ověřit tvrzení obžaloby.

Za důkazní situace, vytvořené dosavadním vyšetřováním, je tento požadavek krajského soudu důvodný. Tvrzení obžaloby, podle něhož obviněný odcizil žalovaným skutkem nejméně 8 tzv. mandelů ječmene, je co do množství obilí založeno na svědecké výpovědi předsedy poškozeného JZD v Medzilaborcích K., který vypověděl, že příštího dne po činu zjistil obhlídkou družstevního pole, že tam bylo ukradeno 8 mandelů samovazem svázaného ječmene. Obviněný, který žalovaný skutek vůbec popírá, naproti tomu mj. tvrdí, že v kritickou dobu užíval ke svozu obilí vůz s malými žebřinami, do nichž se vejde 4 až 5 tzv. mandelů obilí. Svědek L., který jako jediný viděl obviněného, když tento svážel obilí, uvedl, že obviněný měl vůz s malými žebřinami, jakých se užívá při vození dřeva, že obilí přesahovalo přes vrch žebřin, a že podle jeho odhadu tam mohlo být naloženo nejméně 5 tzv. mandelů obilí.

Okresní soud musí v tomto případě zjistit zhodnocením důkazů v hlavním líčení, jaké množství obilí, odcizeného žalovaným skutkem, odpovídá objektivní pravdě. To by však pouhým zhodnocením shora uvedených různících se důkazů nebylo možné. Vyvrátit obhajobu obviněného, že se na jeho vůz v té době užívaný, vešlo toliko 4 – 5 tzv. mandelů obilí, nelze pouhým poukazem na svědectví K., protože není vyloučeno, že sice na poli družstva chybělo 8 tzv. mandelů, ale obviněný z toho žalovaným skutkem odcizil jen část. Takový postup by nebyl dostatečný tím spíše, že ani svědek L., u něhož lze mít za to, že jako tajemník MNV ve venkovské obci má dostatek zkušeností pro posouzení množství obilí, neodhadl naloženou fůru na 8 tzv. mandelů nýbrž nejméně na 5 mandelů.

Poněvadž si tedy ve vyšetřování shromážděné důkazy odporují, je nutno provést další důkaz a na jeho základě zhodnotit, který z dosavadních důkazů je ve shodě s objektivní pravdou. V takovém případě je vždy na místě vrátit věc prokurátorovi k došetření (srov. rozhodnutí pléna Nejvyššího soudu Pls 2/64 – sb. rozh. trestní sešit 5 – 6, str. 33). V posuzovaném případě může přispět ke zhodnocení důkazů zjištění požadované krajským soudem, zda totiž na vůz obviněného lze vůbec 8 tzv. mandelů ječmene naložit. Námitky, vznesené proti proveditelnosti takového důkazu ve stížnosti pro porušení zákona, nejsou podstatné. Rozdíl mezi množstvím snopů v pěti a osmi mandelích

ječmene je dostatečně veliký k tomu, aby mohly být pominuty případné rozdíly ve vzrůstu ječmene v roce 1963 od normálu. Ostatně ani podle napadeného usnesení není vyžadována bezpodmínečně rekonstrukce případu. Při došetřování mimo období žní lze vyžádat posudek znalce z oboru rostlinné zemědělské výroby, který po prohlédnutí vozu obviněného se může dostatečně přesně vyjádřit k tomu, zda při naložení vozu podle výpovědi svědka L. lze na vůz umístit osm nebo jen pět tzv. mandelů ječmene. Týž odborník se bude moci vyjádřit i k případným odchylkám od průměru ve vzrůstu ječmene nebo ve velikosti snopů, pokud by pro rok 1963 přicházely v JZD Medzilaborce v úvahu. Konečně námitka stěžovatele, že nelze zajistit, aby obviněný měl na voze stejné žebřiny jako před dvěma léty, je pouhým dohadem, který nevychází ze žádného konkrétního poznatku.

Rovněž další námitky stížnosti pro porušení zákona, že dnes již není možné ověřit údaj svědka L. o výnosu zrna a slámy z odcizeného ječmene, jsou budovány jen na nedoložené úvaze stěžovatele. K průměrnému hektarovému výnosu zrna a slámy u ječmene JZD Medzilaborce v roce 1963 se mohou vyjádřit kupř. odborníci ze zemědělské správy ONV v Humenném, popř. jiní znalci. Není vyloučeno, že údaje svědka K. nejsou zcela přesné, jako nebyly přesné jím uvedené ceny ječmene, které v průběhu vyšetřování zpřesnil Poľnohospodársky a nákupný podnik n. p. v Humenném. Ostatně požadavek na došetření věci v tomto směru vznesl krajský soud již při předchozím vrácení věci prokurátorovi k došetření, aniž byl tento požadavek splněn. Prokurátor ani nesdělil, proč splněn být nemůže. Tím, že krajský soud setrval na svém stanovisku, rozhodl v souladu se shora citovaným plenárním rozhodnutím Nejvyššího soud (viz. cit. sb. rozh. trestní, str. 37).

Předběžné projednání obžaloby je pro soudy důležitým procesním nástrojem prověrky stavu a úrovně vyšetřování konkrétní věci. Jeho účelem je zajistit provedení hlavního líčení tak, aby bylo možno zjistit, které důkazy jsou ve shodě s objektivní pravdou, aby tak na nich mohlo být založení skutkové zjištění soudu. Ze shora uvedených skutečností je zřejmé, že vyšetřování posuzované věci nezajistilo dostatek důkazů pro zjištění množství obilí, které bylo podle tvrzení obžaloby obviněným odcizeno. Další došetření věci je možné. Proto krajský soud neporušil zákon, když věc vrátil prokurátorovi podle § 149 odst. 2 tr. ř. k došetření. Z toho důvodu Nejvyšší soud neshledal porušení zákona a podle § 268 odst. 1 tr. ř. stížnost zamítl.